

nu er det jo almindelig bekendt, at Publikum har reageret ikke saa ganske lidt imod den sidste Takstforhøjelse, navnlig den Del deraf, der vedrører Persontaksterne, saaledes at den Indtægtsforøgelse, man havde paaregnet derved, langtfra er fremkommet i det ventede Omfang. Man er altsaa afskaaret fra at tænke sig en Udligning tilvejebragt gennem en ny Takstforhøjelse. Og jeg tør ogsaa sige med Hensyn til Postvæsenet — og det er en Anskuelse, der ganske deles af Generaldirektoratet for Postvæsenet —, at naar de nye af den højtærede Trafikminister her foreslaaede Forøgelser af Posttaksterne er gennemførte, vil det absolut ikke være muligt at taale yderligere Takstforhøjelser, ja, man maa endogsaa være belavet paa, at der vil blive reageret paa forskellige Punkter mod den foreslaaede Takstforhøjelse.

Man kan ikke overfor dette henvise til Sparekommissionernes Virksomhed. De Indskrænkninger, som Sparekommissionerne forhaabentlig kan komme til, vil være ganske nødvendige selv med de bestaaende og foreslaaede Takster og med de bestaaende Lønninger og Løntillæg; hvis der skal være mindste Udsigt til at tilvejebringe Balance. Jeg skal med Hensyn til Postvæsenet nævne, at den Gang Finanslovforslaget blev fremlagt, budgetteredes der et Underskud paa Postvæsenet for Finansaaret 1921—22 paa godt 7 Mill. Kr., men Udviklingen har vist, at dette endda langt fra vil slaa til. Der foreligger nu Opgørelse for 7 Maaneder af indværende Finansaar, og alene paa disse 7 Maaneder er man naaet op til et Underskud paa ca. $7\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Man staar altsaa overfor et saadant Underskud, at selv de foreslaaede Takstforhøjelser og de energiske Besparelser, der bør indføres, vanskeligt kan tænkes at ville tilvejebringe fuld Balance. Med en saadan Udgiftsforøgelse som den, der er ønsket af Tjenestemændene, vilde man uvægerlig komme til et Driftsunderskud paa flere Millioner Kroner aarlig for Postvæsenets Vedkommende.

Med Hensyn til Konjunkturtillæget hersker der efter min Mening nogen Misforstaaelse blandt Tjenestemændene. Man begrundet en Forhøjelse af Konjunkturtillæget med Prisstigningen, men det fremgaar af Lønningskommissionens Betænkning — det var jo denne Betænkning, Tjenestemandsløven af 1919 blev bygget paa —, og det bekræftedes gennem Forhandlingen i Rigsdagen, at Konjunkturtillæget ikke er tænkt som et blot Tillæg

til Dyrtidstillæget; det er ikke tænkt, at det ubetinget skal følge med Prisniveauet. Dyrtidstillæget skal bevæge sig automatisk med Prisniveauet efter de Regler, som er fastsatte i Tjenestemandsløven, men om Konjunkturtillæget er det udtalt, at det skulde anses for at være et almindeligt Velstandstillæg, der skulde være et Udtryk for det erhvervende Samfunds og Statskassens Evne paa det paagældende Tidspunkt. Det er derfor ingenlunde udelukket, saaledes som det ogsaa antydes i Betænkningen, og som det nævnedes her i Salen, at Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg kan komme til at bevæge sig i modsat Retning af hinanden, saaledes at Dyrtidstillæget kan gaa op paa Grund af de stigende Priser, medens det ikke skulde være udelukket, at Konjunkturtillæget samtidig kunde bevæge sig nedad, fordi der ikke er noget i Vejen for, at man med stærkt stigende Priser kan staa overfor svigtende økonomisk Evne, baade i det erhvervende Samfund i Almindelighed og for Statskassen i Særdeleshed, og det er netop den Situation, vi for Øjeblikket befinder os i. Det er udenfor enhver Tvivl, at vi allerede er inde i en saare vanskelig Periode, hvor der Dag efter Dag finder betydelige Driftsindskrænkninger Sted, hvor Virksomheders fuldstændige eller delvise Standsning bebudes fra Ledelsernes Side, og hvor man allerede for overhovedet at kunne drive Virksomhederne har maattet gaa til at indskrænke Arbejdstiden eller til at stryge en eller to Arbejdsdage om Ugen, hvilket alt sammen vil sige den største Usikkerhed for det Personale, der er beskæftiget i disse Virksomheder, og en meget betydelig Nedgang i deres Indtægter.

Den væsentlige Usikkerhed, der herved er fremkommet for de i private Erhverv beskæftigede, og den betydelige Nedgang i Indtægt, som har været en Følge af Forholdene, bevirker, at man allerede nu med Sikkerhed kan sige, at Statstjenestemændenes Stilling i Virkeligheden er bedre end Stillingen gennemgaaende er for Funktionærer i private Erhverv. Med Hensyn til Prisforholdene har man ganske vist endnu kun svagt mærket Prisnedgangen i Detailhandelen, men det er dog en Kendsgerning, ikke blot en forbigaaende, men en Kendegerning, der har ytret sig allerede gennem Maaneder, at en gros-Priserne er i stærk Nedgang rundt omkring i Verden, og denne Nedgang i en gros-Priserne maa med fuldkommen Nødvendighed føre til en Nedgang ogsaa i Detailpriserne. Der reageres ganske na-